

Libris

.RO

Respect pentru oameni și cărti

Vulcani și cutremure

Ken Rubin

encyclopedia rao

Cuprins

introducere

Sub suprafață

Terra 8

Fundul oceanic 10

Ciocnirile plăcilor tectonice 12

Zone fierbinți 14

Focul din adâncuri

Structura unui vulcan 16

Tipuri de erupții 18

Lava și cenușa 20

Relieful vulcanic 22

Izvoarele termale și gheizerele 24

Vulcanologi pe teren 26

Când se cutremură Pământul

Când se mișcă Pământul 28

Pregătirea pentru cutremure 30-31

După cutremur 32

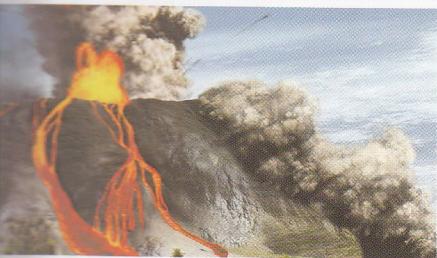
Cum se produce un tsunami 34

Seismologi pe teren 36

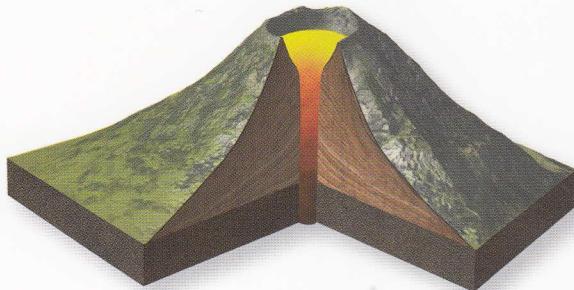

mari dezastre

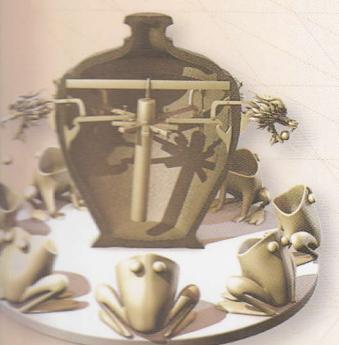
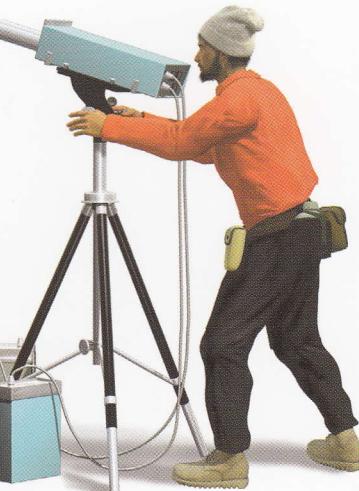
Erupții vulcanice

- Toba 40
- Vezuviu 42
- Krakatau 44
- Muntele St. Helens 46
- Kilauea 48

Cutremure

- Lisabona 50
- San Francisco 52
- Lacul Hebgen 54
- Kobe 56
- Tsunamiul din Oceanul Indian 58

- Regiuni active 60
- Glosar 62
- Indice 64

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărti

Am putea crede că nimic nu este mai solid decât pământul de sub picioarele noastre și că nimic nu este mai durabil decât munții și oceanele, dar, de fapt, planeta noastră este activă și vie. Într-o scoarță subțire de rocă tare a Pământului și nucleul său de fier se află mantaua, un strat de rocă foarte fierbinte, topită în parte, care circulă lent. Această mișcare deplasează plăci uriașe ale scoarței terestre, numite plăci tectonice.

Mișcarea plăcilor poate produce cutremure, iar acolo unde se ciocnesc sau unde se formează straturi noi de scoarță apar vulcani care aruncă rocă topită fierbinte la suprafață.

Istoria Pământului

Planeta noastră s-a născut acum 4,6 miliarde de ani. La început, temperatura Pământului era enormă, însă după aceea planeta s-a răcit treptat, a îmbătrânit și a devenit leagănul vieții.

Pământul s-a format când o parte din praful și gazul din jurul Soarelui foarte tânăr au fuzionat sub acțiunea gravitației.

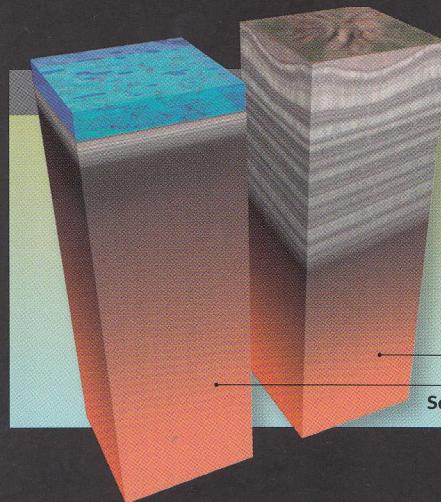
La puțin timp după formarea Pământului, acesta a fost lovit de o planetă mică. Din fericire, impactul nu a fost destul de puternic pentru a-l distruge.

Fragmentele rezultate în urma acestei ciocniri au fuzionat în atmosfera Pământului, formând Luna.

Treptat, Pământul s-a răcit și s-a format o scoarță exterioară. Vulcanii și cometele au adus apă în atmosferă și astfel s-au format oceanele.

Foc în adâncuri

Foarte curând după formarea Pământului, acesta s-a împărțit în două straturi: un nucleu dens, bogat în fier, acoperit de o manta de rocă, înconjurată de o atmosferă gazoasă fierbinte. Cu timpul, s-a format o scoarță, iar apă s-a condensat, formând oceane mari. Materia fierbinte din manta se ridică lent spre scoarță, iar materia mai rece coboară. Această mișcare se numește convecție.

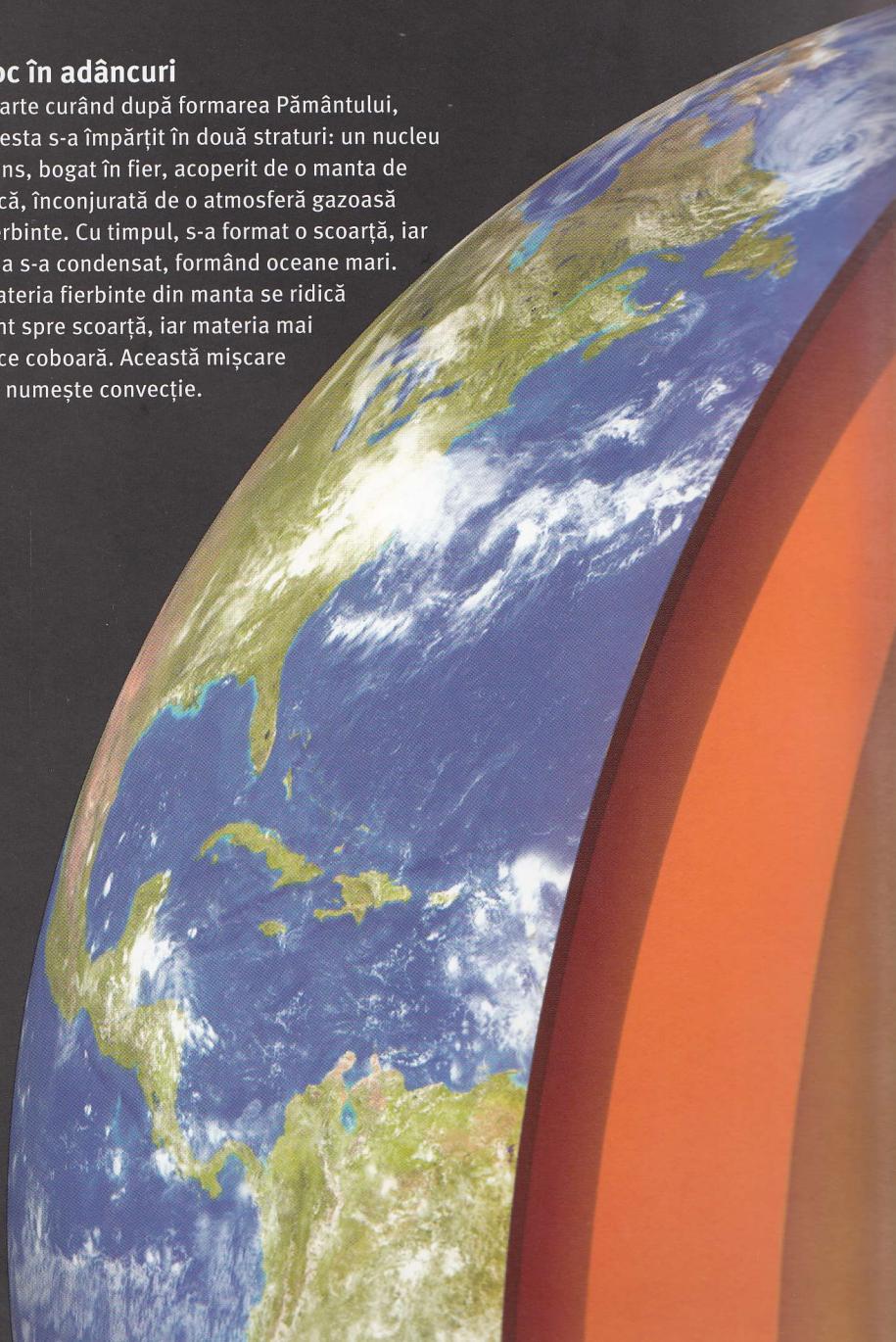

SCOARȚA TERESTRĂ

Scoarța terestră este compusă mai ales din granit și bazalt, două tipuri de roci vulcanice. Grosimea ei variază, dar este mai redusă pe fundul oceanelor, unde poate ajunge la numai 8 km. Pe continente este de până la opt ori mai groasă.

Scoarță continentală

Scoarță oceanică

Libris .RO

Pământul în mișcare

Scoarță oceanică și scoarță continentală (alături de stratul exterior al mantalei superioare) formează învelișul exterior solului Pământului, numit litosferă. Litosferă este fragmentată în multe plăci care se mișcă la suprafața planetei. Această mișcare este resimțită sub formă de cutremure. Ea duce de asemenea la formarea vulcanilor acolo unde litosfera se crapă sau unde plăcile se ciocnesc.

